

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la recursul în anulare

învinuirea lui

Alexandr Iancev

(art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal)

(Dosarul nr. 4-1re-65/2023

Nr. PIGD 1-18161150-01-4/1r/e-04092023)

Recursurile în anulare declarate până la 01 septembrie 2023 se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora; Calcularea termenului de recurs pentru deținutul care nu cunoaște limba română; Respingerea eronată a unui recurs ca fiind tardiv reprezintă un „viciu fundamental”, în sensul fostului art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală.

11 decembrie 2024

Au judecat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Octavian Dvornic

Curtea de apel: Alexandru Spoială, Mihail Diaconu, Dorin Dulghieru

CSJ: Ion Guzun, Ghenadie Eremciuc și Sergiu Dagața

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în anulare declarat de condamnatul Alexandr Iancev,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Vladislav Gribincea,

Lilia Roic- Botezatu, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Alexandr Iancev s-a născut în anul xxxxx în or. xxxxx. El a fost învinuit în temeiul art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, de păstrare și transportare a substanțelor psihotrope, în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare.

2. Condamnatul a fost apărat de avocatul Cristian Zagnat.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Prima instanță l-a găsit vinovat pe Alexandr Iancev de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de șase luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Instanța de apel a admis apelul procurorului, a casat sentința în partea calificării infracțiunii și individualizării pedepsei, și a pronunțat o hotărâre nouă prin care Alexandr Iancev a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal la cinci ani șase luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul de gestionare a substanțelor interzise pe un termen de cinci ani. Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul inculpatului, ca fiind depus peste termen.

4. La 03 august 2023, condamnatul a depus recurs în anulare în care solicită casarea deciziilor curții de apel și a Curții Supreme de Justiție.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 14 mai 2018 și s-a finalizat în 23 mai 2018. Prima instanță a examinat cauza în perioada 07 iunie 2018 – 16 decembrie 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 03 martie și 19 octombrie 2022. Instanța de recurs a examinat cauza între 22 martie și 07 iunie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție pentru examinarea recursului în anulare la 04 septembrie 2023.

ÎN FAPT

6. Alexandr Iancev a fost acuzat că, pe 11 februarie 2018, în jurul orei 09:30, a fost observat în municipiul Chișinău, având un comportament suspect. Polițiștii l-au condus la sectorul de poliție nr. 1 Botanica, unde au descoperit asupra acestuia 11 pachetele ce conțineau substanță vegetală de culoare cafeniu-gălbuie, precum și o substanță albă. Conform raportului de expertiză judiciară din 24 aprilie 2018, substanța de culoare albă din cele trei pachete și a depunerilor de pe folia de staniol

era substanța stupefiantă PVP, ce cântărea 0,455 grame. În masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare galbuie din cele șapte pachete era MDMA(N)-2201 și cântărea 10,4 grame. Aceasta nu era inclusă în Hotărârea Guvernului nr. 1088/2004. Conform scrisorii nr. 01-12/632 din 18 aprilie 2017 al IMSP Dispensarului Republican de Narcologie, de comun cu Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor, substanța MDMA(N)-2201 reprezintă analog al AB-PINACA-CHM, care este inclusă în Tabelul I la Hotărârea Guvernului nr. 1088/2004. Cantitatea găsită a fost apreciată de experți ca fiind cantitate deosebit de mare. Acțiunile lui Alexandr Iancev au fost calificate conform art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, adică păstrarea și transportarea substanțelor psihotrope, în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare.

7. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 16 decembrie 2021, Alexandr Iancev a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de șase luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Prima instanță a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului urmează a fi reîncadrate de la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal la art. 217 alin. (2) Cod penal.

8. La 31 decembrie 2021, Galina Balan, procuror în Procuratura mun. Chișinău, a depus apel. Ea a solicitat casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri prin care Alexandr Iancev să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de cinci ani șase luni de închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, și privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul de gestionare a substanțelor interzise pe termen de cinci ani. Potrivit apelului, prima instanță a dat o apreciere dublă raportului de expertiză din 24 aprilie 2018. Ea a invocat și blândețea pedepsei.

9. La 19 octombrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre prin care Alexandr Iancev a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal la cinci ani șase luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul de gestionare a substanțelor interzise pe termen de cinci ani. Instanța de apel a motivat necesitatea casării hotărârii atacate și pronunțarea unei noi hotărâri prin faptul că instanța de fond a dat o încadrare eronată a acțiunilor inculpatului. Hotărârea motivată a fost pronunțată la 16 noiembrie 2022. La 24 ianuarie 2023, decizia motivată, tradusă în limba rusă, a fost expediată prin poștă penitenciarului în care se deținea condamnatul (f.d. 212, Vol. II).

10. La 28 februarie 2023, inculpatul a contestat decizia instanței de apel cu recurs, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare sau de încetare a procesului penal. Acesta a invocat faptul că acțiunilor sale le-a fost atribuită o încadrare juridică greșită.

11. La 07 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a declarat recursul condamnatului inadmisibil, ca fiind depus peste termen. Instanța de recurs a

subliniat că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 19 octombrie 2022, în prezența inculpatului Alexandr Iancev, care a participat prin teleconferință și a avocatului acestuia, Cristian Zagnat (Vol. II, f.d. 177-178). Aceștia au fost înștiințați că decizia motivată va fi pronunțată la 16 noiembrie 2022. La 16 noiembrie 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată în prezența procurorului și a avocatului inculpatului, Cristian Zagnat, iar inculpatului i-a fost expediată copia deciziei motivate (Vol. II, f.d. 200). Instanța de recurs a constatat că recursul ordinar înaintat de inculpat la 23 februarie 2023 (Vol. III, f.d. 6), a fost declarat pe peste termen.

12. La 03 august 2023, condamnatul a depus recurs în anulare prin care solicită casarea deciziei instanței de recurs și dispunerea rejudecării cauzei. El susține că neîntemeiat a fost declarat inadmisibil recursul, ca fiind depus peste termen, întrucât a respectat termenul de depunere a recursului. Decizia motivată a instanței de apel, tradusă în limba rusă, i-a fost înmănată la 02 februarie 2023. Recurentul mai susține că acțiunile sale greșit au fost reîncadrate de către instanța de apel din art. 217 alin (2) Cod penal în art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

13. La 04 septembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat procurorului depunerea referinței la recurs. În adresa instanței a parvenit referința procurorului Pavel Guțan, care solicită declararea recursului ca fiind inadmisibil, deoarece argumentele invocate nu constituie un viciu fundamental.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Instituția recursului în anulare a fost abolită prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023. Totuși, această modificare nu are efect asupra recursurilor în anulare depuse până la 01 septembrie 2023. Conform art. XI alin. (3¹) al acestei legi:

„Recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.”

15. Până la 01 septembrie 2023, partea relevantă a art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, care se referea la temeiurile pentru recurs în anulare, era următoarea:

„Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată...”

16. Conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală:

„44) viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată – încălcare esențială a drepturilor și libertăților 7 garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;”.

17. Conform art. 454 Cod de procedură penală:

„Recursul în anulare poate fi declarat în termen de 6 luni de la data rămîinerii irevocabile a hotărîrii judecătorești.”

18. Art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală prevedea următoarele:

„(2) Admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție o va decide un complet format din 5 judecători, fără citarea părților, în camera de consiliu, în baza materialelor din dosar.

(3) În cazul constatării condițiilor prevăzute la art. 432 alin. (2), completul format din 5 judecători va decide asupra inadmisibilității recursului înaintat prin decizie motivată adoptată în unanimitate, iar în cazul constatării condițiilor prevăzute la alin. (4) al articolului menționat, completul va trimite prin raport recursul în anulare pentru judecare Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.”

19. Art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, în redacția în vigoare până la 31 august 2023, prevedea următoarele:

„Soluționarea recursului în anulare se efectuează potrivit dispozițiilor art.434-436, care se aplică în mod corespunzător.”

20. Art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, după modificările introduse prin Legea nr. 224/2024, prevede următoarele:

„... Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

21. Conform art. 422 Cod de procedură penală, în vigoare la data depunerii recursului, termenul de declarare a recursului era de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

22. Art. 16 alin. (4) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Actele procedurale ale organului de urmărire penală și cele ale instanței de judecată se înmînează bănuیتului, învinuitului, inculpatului, fiind traduse în limba lui maternă sau în limba pe care acesta o cunoaște, în modul stabilit de prezentul cod.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Având în vedere prevederile art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție (a se vedea para. 20), în pofida prevederilor art. 456 alin. (2) Cod de procedură penală (a se vedea para. 18), admisibilitatea recursului în anulare este examinat de un complet din trei judecători ai Curții Supreme de Justiție.

24. Recursul în anulare examinat a fost declarat în mai puțin de șase luni de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de recurs, adică a fost depus în termen.

25. Examinând recursul în anulare, Curtea Supremă de Justiție trebuie să răspundă la întrebarea dacă există temeiul prevăzut de art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, adică dacă hotărârea irevocabilă atacată este afectată de un viciu fundamental, eroare de drept comisă la judecarea cauzei în cadrul procedurii precedente. Curtea Supremă de Justiție a explicat deja ce înseamnă viciul „viciului fundamental” în cauzele penale nr. [1re-83/2023](#) și [1re-85/2023](#). Viciul fundamental există dacă sunt întrunite cumulativ următoarele elemente:

- a) a fost stabilită o încălcare a normelor de procedură;
- b) această încălcare este „gravă”;
- c) încălcarea a afectat soluția din hotărârea pronunțată.

26. În continuare, urmează a fi examinat dacă viciile invocate sunt probate și reprezintă un „viciu fundamental” în sensul art. 453 alin (1) Cod de procedură penală. Este incontestabil că respingerea din greșeală a unui recurs ca fiind tardiv reprezintă un viciu fundamental, deoarece aceasta afectează în mod determinant soluția accesul la justiție (a se vedea hot. CtEDO [Davran v. Turcia](#), 2009, §§ 40-47; [Maresti v. Croația](#), 2009, §§ 33-43). Prin urmare, în acest caz urmează a fi stabilit dacă în acest caz instanța de recurs a calculat corect termenul de recurs.

27. Recurentul susține că instanța de recurs ordinar neîntemeiat a declarat inadmisibil recursul, ca fiind depus peste termen, deși el a fost depus în mai puțin de 30 de zile de la primirea traducerii deciziei motivate a instanței de apel, însă peste mai mult de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate în limba română. Completul va analiza în continuare dacă recursul a fost înaintat în termen.

28. Conform legii în vigoare la data pronunțării deciziei instanței de apel, termenul de recurs era de 30 de zile. Acest termen urma a fi calculat de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Art. 422 Cod de procedură penală nu menționa expres dacă termenul de 30 de zile pentru exercitarea recursului urma a fi calculat de la data pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel sau de la pronunțarea deciziei motivate. Având în vedere cerințele față de cererea de recurs, este judicios ca acest termen să curgă de la data deciziei motivate. Același lucru rezultă și din [Hotărârea Curții Constituționale nr. 23/2021](#) § 84.

29. Condamnatului i-au fost acordat interpret pe tot parcursul procesului (f.d. 67, 182, Vol. II), iar sentința și decizia instanței de apel au fost traduse în limba rusă (f.d. 130-150, 213, 231, Vol. II) deoarece condamnatul nu înțelegea limba română. Art. 16 alin. (4) Cod de procedură penală obligă autorităților să traducă decizia instanței de apel în limba pe care o cunoaște condamnatul. Având în vedere necesitatea garantării unui acces efectiv la justiție, în cazul persoanelor încarcerate care au beneficiat de interpret în instanța de apel, termenul de recurs începea să curgă din ziua în le-a fost pusă la dispoziție decizia motivată tradusă.

30. Decizia integrală a fost plasată pe portalul instanțelor judecătorești la 16 noiembrie 2022. Decizia tradusă a fost expediată prin poștă condamnatului la 24 ianuarie 2023 (a se vedea para. 8 *in fine*), iar condamnatul susține că a primit

decizia motivată pe 02 februarie 2023. În dosar nu există o confirmare a zilei primirii deciziei motivate de către condamnat. Având în vedere că condamnatul susține că a primit decizia tradusă peste doar nouă zile de la expediere, completul acceptă versiunea condamnatului.

31. Condamnatul a depus recursul ordinar la 28 februarie 2023, peste 26 de zile de la primirea deciziei motivate traduse. Prin urmare, recursul a fost depus în termen, instanța de recurs a calculat greșit acest termen, iar recursul în anulare urmează a fi admis.

32. Completul de asemenea notează că avocatul condamnatului a fost prezent la pronunțarea deciziei motivate. Totuși, în acest caz recursul nu a fost depus de către apărător, ci de către condamnat. În alte cauze, în care condamnatul încarcerat depune recurs peste o perioadă mai lungă de la pronunțarea deciziei motivate, sau în cazul imposibilității stabilirii cu certitudine a datei primirii deciziei motivate traduse, prezența avocatului la pronunțarea deciziei ar putea fi invocat în defavoarea condamnatului care continuă să fie apărat de același avocat.

33. Recursul ordinar a fost respins ca fiind tardiv. Instanța de recurs nu a examinat argumentele invocate în acesta referitoare la soluția instanței de apel. Prin urmare, aceste aspecte nu pot face obiectul recursului în anulare, însă instanța dispune rejudecarea cauzei de către instanța de recurs.

34. Din motivele de mai sus, conform art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală (versiunea în vigoare la data depunerii recursului în anulare),

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul în anulare declarat de condamnatul Alexandr Iancev;

Casează decizia Curții Supreme de Justiție din 07 iunie 2023 și dispune rejudecarea recursului, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Lilia Roic-Botezatu